

Тижневі освітянські та наукові новини

5.6.2026 - Пресслужба Апарату Верховної Ради України | Verkhovna Rada Ukrainy

4-6 червня проходить Національний форум з відкритої науки та вдосконалення оцінювання наукової діяльності

На цьому тижні проходить Національний форум з відкритої науки та вдосконалення оцінювання наукової діяльності, який проводить консорціум проекту Open4UA впродовж 4-6 червня 2026 року у КПІ ім. Ігоря Сікорського.

Подія є важливим етапом поширення результатів і комунікації проекту Erasmus+ CBHE Open Science for the Ukrainian Higher Education System – Open4UA, адже проєкт має на меті підтримати післявоєнне відновлення України та її європейську інтеграцію через впровадження принципів відкритої науки на національному, інституційному та індивідуальному рівнях.

У перший день Форуму відбулися фахові дискусії за участі представників Міністерства освіти і науки України, Національного фонду досліджень України, Наукового комітету Національної ради України з питань розвитку науки та технологій, Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, Національної академії наук України, наукових установ та закладів вищої освіти, а також провідних європейських експертів і членів Дорадчої ради Open4UA, зокрема щодо:

представлення проєкту законодавчих змін щодо впровадження відкритої науки в Україні;

реформування системи оцінювання наукової діяльності, зокрема пропозицій щодо впровадження принципів CoARA та нової Методики державної атестації;

розвитку політик відкритої науки та інституційній трансформації у сфері вищої освіти України тощо.

Окрему увагу Форуму буде приділено результатам пілотних ініціатив Open4UA, реалізованих в українських закладах вищої освіти, ролі Координаційної ради з питань відкритої науки при Міністерстві освіти і науки України, а також можливостям співпраці з європейськими проєктами та ініціативами у сферах відкритої науки, вдосконалення оцінювання наукової діяльності, відтворюваності досліджень і цифрової трансформації.

Сторінка форуму на Facebook.

Програма Форуму за посиланням.

Читати тут.

Розпочато доставлення підручників для 2026/2027 навчального року

1 червня Міністерство освіти і науки України повідомило про початок підготовки до доставлення підручників для учнів 4-х і 9-х класів та педагогічних працівників до закладів освіти на 2026/2027 навчальний рік. Це один із ключових етапів підготовки закладів освіти до нового навчального року та забезпечення учнів необхідними навчальними матеріалами.

Цьогоріч підручники доставлятимуть за новою моделлю: видавництва постачатимуть їх безпосередньо до закладів освіти. У 2025 році цей підхід уже протестували на частині тиражу, а у 2026 році він охопить усі підручники – зокрема й для учнів з особливими освітніми потребами. Доставлення підручників для 9-х класів розпочнеться вже в червні, для 4-х класів – у серпні.

З метою підготовки до такої процедури Міністерство освіти і науки України упродовж тижня проводило зустрічі з керівниками закладів загальної середньої освіти та представниками органів управління освітою територіальних громад.

Більше за посиланням.

Українські школярі здобули 16 нагород на Міжнародній виставці винаходів INTARG-2026

2-3 червня у місті Катовіце (Республіка Польща) відбулася Міжнародна виставка винаходів та інновацій INTARG-2026. Це один із найбільших європейських майданчиків для презентації наукових розробок, винаходів та інноваційних рішень, який щороку об'єднує науковців, винахідників, стартапи, університети та дослідницькі команди з різних країн світу.

Цього року Україну на виставці представляли 13 учнів – членів Малої академії наук України з Волинської, Вінницької, Житомирської, Івано-Франківської, Київської, Львівської, Сумської, Тернопільської, Харківської, Черкаської областей та міста Києва.

Усі учасники української делегації повертаються з нагородами. Загалом юні дослідники здобули 16 відзнак: 6 золотих, 5 срібних і 2 бронзові медалі, а також 3 спеціальні нагороди від міжнародних партнерів виставки.

Більше за посиланням

Понад 68 тисяч українців скористалися можливістю безоплатно опанувати нові професії та підвищити кваліфікацію завдяки ваучерам на навчання

За інформацією, опублікованою на офіційному вебсайті Міністерства освіти і науки України, за три роки дії програми ваучерів на навчання від Державної служби зайнятості та Міністерства економіки, докільля та сільського господарства України понад 68,4 тисячі українців скористалися можливістю здобути нову професію, спеціальність або підвищити кваліфікацію у закладах професійної, фахової передвищої та вищої освіти.

Ваучер покриває вартість навчання до 33 тисяч гривень і дає змогу опанувати актуальні на ринку праці професії та спеціальності. Завдяки цьому можна змінити професійний шлях, здобути нові компетентності та швидше адаптуватися до сучасних викликів ринку праці.

Серед отримувачів ваучерів: 14,4 тисячі внутрішньо переміщених осіб; 3,5 тисячі людей з інвалідністю; майже 2 тисячі учасників бойових дій; понад 48 тисяч осіб віком 45+.

Найчастіше для перенавчання українці обирають психологію та медсестринство, на які припадає орієнтовно 17% і 16,8% усіх виданих ваучерів відповідно. Також популярними є спеціальності кухаря (7%) і водія (6%).

Найбільше ваучерів на навчання видано у Дніпропетровській, Харківській, Львівській, Полтавській та Запорізькій областях.

Більше за посиланням

Безбар'єрна професійна освіта: у Вінниці впроваджують новий проєкт

Міністерство освіти і науки України повідомило про розвиток у Вінниці проєктів безбар'єрної професійної освіти для молоді з порушеннями слуху та мовлення. Зокрема, у Вінницькому професійному коледжі сфери послуг навчаються майбутні кухарі з порушеннями слуху та/або мовлення. Для забезпечення якісного освітнього процесу заклад долучив перекладачів української жестової мови, адаптував навчальні програми та впроваджує нові підходи до освітнього процесу.

Викладачі у коледжі проходять відповідне навчання з урахуванням особливостей сприйняття інформації студентами, зокрема під час усної комунікації та організації навчальної взаємодії.

У коледжі створено спеціальний HORECA-простір – повністю безбар'єрний для пересування та взаємодії, зі зручним доступом до всіх освітніх процесів. Це дає змогу студентам з інвалідністю комфортно та повноцінно здобувати освіту. У кожного з них є педагогічний асистент, а якщо потрібно, допомогу надає перекладач жестової мови.

Особливо важливо, що новий освітній комплекс від самого початку проєктували з урахуванням принципів безбар'єрності. Тут облаштовано доступні підходи до будівлі, навчальні приміщення та санітарно-гігієнічні кімнати, щоб усі студенти могли комфортно навчатися й опановувати професію. Окремий напрям роботи коледжу – підготовка майбутніх фахівців сфери гостинності з розумінням принципів доступності та якісного сервісу для всіх відвідувачів.

Такий результат став можливим завдяки реалізації проєкту «EU4Skills: модернізація інфраструктури системи професійно-технічної освіти в Україні», що є складником Програми «EU4Skills: Кращі навички для сучасної України». Проєкт реалізується завдяки співпраці Німецького банку розвитку KfW, Українського фонду соціальних інвестицій та Міністерства освіти і науки України.

Більше за посиланням

Підсумки першої хвилі позачергової атестації наукових установ та університетів

Завершено проведення першої хвилі позачергової державної атестації наукових установ і закладів вищої освіти, результати якої використовуватимуть і для впровадження нової моделі фінансування наукової сфери.

20 наукових установ і 16 закладів вищої освіти, які подали документи на позачергову атестацію за п'ятьма науковими напрямками, отримали атестаційну оцінку, що охоплює аналіз якості публікаційної активності, обсягів і кількості залучених грантів, рівня співпраці з замовниками, бізнесом, патентної спроможності, наукового потенціалу. Оцінювання ефективності діяльності наукових установ та закладів вищої освіти охопило не лише наукові показники, а й реальний вплив досліджень на економіку, обороноздатність і соціальну сферу, політику та екологію.

За результатами позачергової державної атестації до групи А віднесені ЗВО за двома науковими напрямками; до групи Б — ЗВО за 5 науковими напрямками та 3 наукових установи; до групи В — ЗВО за 6 науковими напрямками та 7 наукових установ, до групи Г — ЗВО за 5 науковими напрямками та 10 наукових установ.

Більше інформації за посиланням

Триває відбір наукових видань до категорії «Б» Переліку наукових фахових видань України

Цього року формування категорії «Б» відбувається за оновленими правилами - з посиленням вимог до якості наукових видань, прозорості редакційної політики, публікаційної етики, рецензування та достовірності інформації, розміщеної на вебсайтах журналів.

До 30 квітня засновники наукових періодичних видань подали заявки через систему URIS. Після цього МОН первинно опрацювало подані матеріали та до 30 травня сформувало рейтингові списки видань за відповідними кластерами.

Важливим є те, що рейтинговий список є робочим інструментом для подальшого розгляду заявок Комісією з питань публікаційної етики та формування Переліку. До завершення експертного оцінювання та ухвалення рішень МОН він не є остаточним, не визначає статусу видання і не підлягає публічному поширенню.

Детальніше за посиланням

Стартап-школи закладів освіти і науки презентували свої проекти на 2U Tech Forum

Київ удруге став майданчиком для масштабної технологічної події весни – 2U Tech Forum, організований Diia.City Union та UNIT.City. Майданчик форуму об'єднав понад 2 000 учасників, представників уряду, провідних технологічних компаній та дипломатичного корпусу навколо чотирьох тематичних сцен, присвячених AI, GovTech, оборонним технологіям та інвестиціям. Міністерство освіти і науки України стало ключовим урядовим партнером заходу.

Яскравим підтвердженням цього курсу стала ексклюзивна презентація на форумі каталогу Національної мережі стартап-шкіл – інкубаторів – акселераторів на базі закладів вищої освіти і наукових установ – результату дворічного експериментального проекту МОН. Представники міністерства спільно з представниками Українського фонду стартапів, співкоординатором проекту, презентували цей доробок технологічній спільноті, закликавши інвесторів та представників IT-сектору до активного ознайомлення, партнерства та фінансування перспективних університетських ідей. Завдяки залученню міністерства заклади вищої освіти та їхні deep-tech команди також отримали запрошення взяти участь у регіональному етапі престижного стартап-конкурсу Startup World Cup Ukraine.

Детальніше за посиланням

Форсайт-воркшоп «Майбутні сценарії розвитку системи досліджень та інновацій України 2035+»

Відкрито реєстрацію на участь в інтерактивному форсайт-воркшопі «Майбутні сценарії розвитку системи досліджень та інновацій України 2035+», під час якого експерти у сфері

досліджень та інновацій спільно працюватимуть над формуванням майбутніх сценаріїв розвитку системи досліджень та інновацій України після 2035 року.

Упродовж заходу, що проходитиме в інтерактивному дводенному форматі, учасники спільно працюватимуть над формуванням стійкого й амбітного майбутнього, використовуючи ключові методи стратегічного форсайту: аналіз нових тенденцій і сигналів змін, розробку сценаріїв за методом «трьох горизонтів» та розробку дорожньої карти.

Детальніше за посиланням

Пропонується для громадського обговорення проєкт розпорядження КМУ «Про внесення змін до плану заходів на 2017-2029 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти “Нова українська школа”»

Проєктом акта пропонується затвердити у новій редакції план заходів на 2017-2029 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа», передбачивши оновлений перелік заходів, які мають бути реалізовані упродовж 2026-2029 років.

Окремий акцент у плані заходів зроблено на впровадженні профільної середньої освіти. Передбачено комплекс заходів щодо розроблення навчальних програм і підручників для 10–12 класів, підготовки педагогів, затвердження мережі закладів, що забезпечують здобуття профільної середньої освіти, запровадження кар’єрного консультування, та поетапного впровадження державної підсумкової атестації у формі зовнішнього незалежного оцінювання.

З урахуванням досвіду впровадження НУШ передбачено подовження циклів підготовки та апробації підручників, удосконалення системи професійного розвитку педагогічних працівників, розвиток механізмів супервізії та зменшення бюрократичного навантаження на заклади освіти шляхом цифровізації управлінських процесів.

Крім того, оновлений план заходів посилює систему моніторингу якості освіти та участі України в міжнародних дослідженнях, що є важливим інструментом оцінювання стійкості та ефективності освітньої системи в умовах воєнного стану.

Детальніше за посиланням.

НАН України оголошено конкурс наукових і науково-технічних (експериментальних) робіт за бюджетною програмою «Підтримка розвитку пріоритетних напрямів наукових досліджень» (КПКВК 6541230) на 2027-2028 роки

Конкурс проводиться з метою відбору та реалізації актуальних наукових і науково-технічних робіт установ НАН України, спрямованих на вирішення проблем оборони і національної безпеки України, її відновлення у повоєнний час, за такими пріоритетними напрямами, затвердженими постановою Президії НАН України від 29.05.2026 № 193 «Про проведення конкурсу наукових і науково-технічних (експериментальних) робіт за бюджетною програмою КПКВК 6541230 на 2027-2028 роки».

Детальніше про тематику робіт та умови конкурсу за посиланням.

Пропонується до громадського обговорення проєкт наказу "Про затвердження Положення про Всеукраїнський конкурс "Шкільна бібліотека"

Проект акта розроблений Міністерством освіти і науки України з метою належного виконання вимог законодавства у сфері освіти та приведення нормативно-правових актів у відповідність до актуальних потреб системи загальної середньої освіти.

Проект наказу.

Положення.

Зауваження та пропозиції до зазначеного проєкту документа приймаються до 16 червня 2026 року.

Детальніше за посиланням.

Результати тестування у 6-х і 8-х класах з української мови та математики: моніторингове дослідження якості освіти

03 червня 2026 року презентовано результати загальнодержавного моніторингового дослідження якості освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану, що проведене методом тестування з української мови та математики серед учнів/учениць 6-х і 8-х класів.

Дослідження реалізоване спільними зусиллями Державної служби якості освіти та її територіальних органів, Державної наукової установи «Інститут освітньої аналітики» і Державної установи «Український інститут розвитку освіти» та проведене у співпраці з Представництвом Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) в Україні за фінансової підтримки Федерального міністерства економічного співробітництва і розвитку Німеччини (BMZ) через державний банк розвитку KfW.

До репрезентативної вибірки третього етапу включено 226 закладів загальної середньої освіти. Для аналізу враховано результати тестів 4237 шестикласників і 4192 восьмикласників з математики та 4106 шестикласників і 4073 восьмикласників з української мови.

«Такі моніторингові дослідження та освітні вимірювання вкрай необхідні. Зрештою, їх не вистачає. Поки що недостатньо відповідних релевантних даних, накопичених протягом тривалого проміжку часу. Показово, що моніторингом охоплено 6-ті та 8-мі класи. Так у вибірку потрапила частка учнів та учениць, які не навчалися за освітніми програмами Нової української школи. Тому можна робити й деякі висновки про власне реформу НУШ. Важливо, щоб із результатами дослідження ознайомилися директори, вчителі, а особливо — батьки», - зауважив Сергій БАБАК, Голова Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій.

Результати дослідження слугують підґрунтям для ухвалення виважених управлінських рішень на національному й регіональному рівнях, коригування освітньої політики та планування заходів із подолання навчальних втрат і підтримки якості освіти.

З результатами дослідження можна ознайомитись тут.

Відбулися засідання підкомітетів Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій

01 червня 2026 року за участю народних депутатів України – членів Комітету, а також представників центральних органів виконавчої влади та громадських об'єднань відбулися засідання підкомітетів Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій.

I. На засіданні підкомітету з питань науки та інновацій народні депутати України – члени Комітету розглянули та запропонували Комітету з питань освіти, науки та інновацій рекомендувати Верховній Раді України проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про національну безпеку України» щодо впровадження Стратегії хімічної, біологічної, радіаційної та ядерної безпеки» (реєстр. № 15128 від 03.04.2026) прийняти за основу.

II. На засіданні підкомітету з питань професійної та фахової передвищої освіти народні депутати України – члени Комітету розглянувши проект Закону України «Про спорт» (реєстр. № 15169 від 13.04.2026), а також альтернативний до нього проект Закону України «Про засади спорту в Україні» (реєстр. № 15169-1 від 27.04.2026) прийняли рішення рекомендувати головному Комітету Верховної Ради України з питань молоді і спорту самостійно визначитись щодо зазначених законопроектів під час голосування на своєму засіданні з урахуванням висловлених у висновках Комітету зауважень і пропозицій.

Читати тут.

4515 закладів освіти постраждали від бомбардувань та обстрілів, з них 423 зруйновано повністю

Станом на 01 червня 2026 року 4092 закладів освіти пошкоджено та 423 зруйновано повністю.

Сайт [saveschools.in.ua](https://www.saveschools.in.ua) документує та в реальному часі надає статистику зруйнованих українських закладів освіти.

До того ж на сайті можна переглянути картину руйнувань кожного регіону.

https://www.rada.gov.ua/news/news_kom/273315.html